

Jugoslavanski umetniški film „Rdeči cvet“

Režiser: Gustav Gavrin. Scenarij: Oto Bihajli-Merin in Sima Karaoglanović. Operater: Milorad Marković. Glasba: Aleksej Butakov. Ton: Miodrag Nedić. Montaža: Vanja Bjenjaš. V glavnih vlogah: Dragomir Felba, Milvoj Zivanović, Milan Puzić, Bojan Stupica, Jurica Djaković. Proizvodnja: Zvezda film. Beograd 1950.

V najkrajšem času gledamo drugi novi domači umetniški film. Film »Rdeči cvet« je nadaljnja stopnja v razvoju tistih domačih filmov, ki hočejo umetniško oblikovati in ponazoriti največje doživetje jugoslovanskih narodov, narodnoosvobodilni boj.

Svojstveno je temu filmu stališče, s katerega gleda gledalec na narodnoosvobodilno vojno, kajti vse dejanje se dogaja v enem izmed mnogih oficir-

boju tistih, ki so ostali doma. Tako je nastala iz posameznikov tudi v taboriških močna organizacija, ki je idejno pripravljala ljudi na bodočnost, na naloge, ki jih bodo čakale po končani vojni in povratku v domovino. Sovražnik je občutil in pravilno ocenil nevarnost, ki mu raste iz te gmote mladih mož, ki so prisiljeni na čakanje. Zbal se je v njih počivajoče sile in je zbral neljudske tipe, da so mu pomagali pri uničevanju odporiške akcije in organizacije. Na ta način je bil prenesen narodnoosvobodilni boj z domačih tal tudi v taborišča in bil tam bojevan z vsem heroizmom do zmagovitega konca.

Snov filma bi bila prav zaradi svojstvenega okolja lahko tudi filmsko iz-

skih ujetniških taborišč, kamor so strpali leta 1941. po zasedbi Nemci tisoče in tisoče naših aktivnih in rezervnih oficirjev.

Scenaristu ni šlo toliko za tem, da prikaže neko hudo razgibano, dramatično postavljeno zgodbo, ki bi privlačila gledalca z usupljivim tokom dejanja, marveč je hotel predočiti predvsem vzdušje taborišča, kjer so se pod sivim pepelom zaporske monotonije kuhale vse strasti, ki so jih prinesli ljudje s seboj in se razraščale v vprav bolna hrepenenja. Temu pasivnemu prenašanju taboriščne usode so napravile konec vesti iz domovine, ki so poročale o vstaji in junaškem

redno močno izražena, vendar se je zlomila ob napačnem pojmovanju, kaj je filmsko. Napetost, ki bi se morala stopnjevati do eksplozivnosti, se je zmaličila režiserju odnosno scenaristu v slikanje niza razpoloženskih slik, ki zgublajo med seboj zvezo in zaradi ponavljanja gledalca utrujajo, namesto da bi ga privlačile.

Pač pa kaže film velik napredek v slikovni tehniki. Ton je sicer že boljši, vendar še zdaleč ne zadovoljuje.

Kljub vsem slabostim je film velik napredek v naši filmski produkciji in vprav dokumentarično riše nekatere strani našega narodnoosvobodilnega boja.

P. B.